

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЦРНЕ ГОРЕ
81250 Цетиње, Н. Церовића бб.
Cetinje,
Генерални директор:
Montenegro,
Тел./Факс: +382/41 230 310
310
e-mail nmcg@t-com.me
www.narodnimuzej.me

NATIONAL MUSEUM OF
MONTENEGRO 81250

N. Cerovića bb.

Тел./Факс: +382/41 230

e.mail nmcg@t.com.me
www.narodnimuzej.me

IZVJEŠTAJ O RADU

JAVNE USTANOVE NARODNI MUZEJ CRNE GORE ZA 2020. GODINU

Cetinje, januar 2021. godine

UVOD

U izvještajnoj godini, Narodni muzej Crne Gore (u daljem tekstu Muzej), u okviru propisanih nadležnosti obavljao je poslove koji se odnose na:

- muzejske zbirke, arhivsku građu i bibliotečki fond;
- sakupljanje, istraživanje, stručnu obradu i prezentaciji muzejskog materijala;
- očuvanje, valorizaciju i prezentaciju arhivske i bibliotečke građe;
- reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije;
- stručne poslove iz oblasti muzejske dokumentacije i matične muzejske djelatnosti;
- preventivne i trajne zaštite muzejskog materijala i muzejske dokumentacije;
- prezentaciju muzejskih zbirki i muzejskih predmeta;
- vršenje poslova galerijske djelatnosti;
- organizaciju predavanja, radionica i pedagoških edukacija;
- organizaciju interaktivnih i multimedijalnih programa;
- organizaciju programa i prezentaciju na osnovu međunarodne saradnje;
- komercijalne poslove koji su kompatibilni sa muzejskom djelatnošću
- druge poslove iz djelokruga rada u skladu sa zakonom.

Završena je prva sveobuhvatna revizija muzejskog materijala i muzejske dokumentacije u Narodnom muzeju, koja je obuhvatila vremenski okvir od osnivanja Muzeja 1926. do 2018. godine. Ova generacija muzejskih radnika, završila je prvu sveobuhvatnu reviziju cjelokupnog fonda i istu je radila pod nadzorom posebno formirane Državne komisije, pod kontrolom Ministarstva kulture, inspekcijskim nadzorom, kao i pod budnim okom crnogorske javnosti i zainteresovanih pojedinaca i nevladinih udruženja.

Osnivanju Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije prethodili su višegodišnji problemi u ostvarivanju muzejske djelatnosti, koji su kulminirali nemogućnošću nadležnih organa da utvrde stvaran broj pokretnih kulturnih dobara i ukupan broj muzejskih predmeta u JU Narodni muzej Crne Gore. Proces vanredne revizije obavljen je kroz rad 7 komisija: Istorijskog muzeja stalna postavka, Muzeja kralja Nikole, Njegoševog muzeja i Njegoševe rodne kuće, Umjetničkog muzeja, Etnografskog muzeja, kao i za reviziju svih oblika dokumentacije, arhivskog fonda i bibliotečkog fonda. Izvještaj o radu Državne komisije urađen je na osnovu dostavljenih izvještaja revizionih komisija, a u izvještaju su prikazani rezultati o stanju i broju muzejskih predmeta. Izvještaj sadrži i opštu ocjenu za unaprjeđenje

stanja. Narodni muzej Crne Gore je nadležnom tužilaštvu i policiji podnio prijave za sve predmete, za koje se u postupku revizije utvrdilo da nedostaju.

Vlada Crne Gore je 15. oktobra 2020.godine usvojila Izvještaj o sprovedenom nadzoru nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije u JU Narodni muzej Crne Gore i o utvrđenom stanju, broju i vrijednosti muzejskog materijala u postupku revizije. 28.oktobra Savjet NMCG je u okviru svojih nadležnosti verifikovao dokument, a u Narodnom muzeju Crne Gore, 30. oktobra, održana je press konferencija na kojoj su prezentovani rezultati revizije.

ORGANIZACIJA I KADROVSKI RESURSI

Vlada Crne Gore je usvojila novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je uradio Narodni muzej, zajedno sa Ministarstvom kulture Crne Gore. Radi izvršavanja poslova, koji su mu dati u nadležnost, **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Narodnog muzeja** utvrđene su organizacione jedinice i njihov djelokrug rada i to:

- Istorijski muzej;
- Arheološki muzej;
- Etnografski muzej;
- Umjetnički muzej;
- Služba stručnih poslova;
- Služba opštih poslova.
- Odjeljenje za unutrašnju reviziju;

ISTORIJSKI MUZEJ

Istorijski muzej obavljao je poslove muzejske djelatnosti koji se odnose na muzejski materijal istorijskog i memorijalnog sadržaja, reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. Komisije za reviziju muzejskog materijala Istorijskog muzeja, organizaciona jedinica Stalna postavka; Dvor kralja Nikole i Njegošev muzej, završile su reviziju fondova i svoje izvještaje predale Državnoj komisiji za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije u NMCG. Pored postupka revizije u Istorijskom muzeju, analizirano je stanje fondova, vršeno istraživanje i sistematizovanje dokumentacije Istorijskog muzeja i

pripremljen koncepta II faze rekonstrukcije nove stalne postavke Istorijskog muzeja, na osnovu Tematsko-ekspozicionog plana koji je urađen u I fazi.

Stalna postavka (Vladin dom)

- Popunjavanje tabela sa evidencijama o predmetima koji nedostaju, koji su otpisani, koji su dati na revers i koji su neinventarisani;
- Priprema popisnih listi i internog plana za zaduženje kustosa zbirkama;
- Učešće kustosa u izradi **TEP-a za muzej Lazara Sočice**;
- Učešće kustosa u izradi **TEP-a postavke posvećene zasijedanju ZAVNOa u Kolašinu**;
- Pisanje teksta o Istorijskom muzeju za **monografiju Narodnog muzeja Crne Gore**;
- Pisanje teksta o Istorijskom muzeju za **časopis Komuna**;
- Osmišljavanje i priprema **aplikacije za Dane evropske baštine 2020**;
- Učestvovanje kustosa u regionalnoj ljetnjoj školi „**Ko je prvi počeo, Istoričari protiv revizionizma**“ u Beogradu 28. februar – 4. mart 2020;
- Organizovanje i prenos zaostavštine Cetinjskog bijenala koja se nalazila u prostorijama NMCG i predaja iste fondaciji Petrović Njegoš;
- Učešće u izradi Elaborata o preseljenju muzejskih predmeta iz Centralnog depoa;
- Učestvovanje kustosa na regionalnom kursu „**Vodič interpretator**“ u Igalu;
- Popis i preuzimanje zaostavštine narodnog heroja Pera Četkovića na privremeno čuvanje;
- Fizičko sređivanje i reorganizacija gornjeg depoa;
- Premještanje muzejskog materijala (uključujući i legat Veljka Vlahovića) iz kancelarija broj 13 i 5 u gornji depo;
- Učešće u izradi elaborata o društvenoj opravdanosti osnivanja Muzeja policije i izradi **TEP-a Muzeja policije**;
- Organizovanje i vođenje radionica za učenike;
- Učešće u radio emisiji RTCG koja je direktno prenošena iz Muzeja kralja Nikole povodom **110 godina od obnove Kraljevine Crne Gore**;
- Demontaža izložbe „**Plamene zore - 100 godina KPJ**“ i bavljenje administrativnim poslovima povodom vraćanja pozajmljenih muzejskih predmeta iz Muzeja Jugoslavije (polise osiguranja i organizacija transporta) i crnogorskih institucija;
- Priprema regionalne izložbe **Prepoznavanje** u Baru u okviru Barskog ljetopisa (septembar 2020);
- Pisanje programa rada Istorijskog muzeja za 2021;
- Učešće u ispitnim komisijama za stručna zvanja u muzejskoj djelatnosti (priprema literature, ispitnih pitanja, dežuranje na ispitima i ocjenjivanje testova kandidata);

- Istraživanje dokumentacije i muzejskog fonda radi osmišljavanja potencijalne izložbe „Dva oslobođenja Žabljaka Crnojevića“ u 2021;
- Predavanje na temu crnogorskih udžbenika o Drugom svjetskom ratu, sa osvrtom na reviziju sa kojom se suočava istorijska nauka, kustosa Filipa Kuzmana;
- Predavanje Anne Leif Elidottir kustoskinje u Nacionalnom muzeju u Reykjaviku na temu funkcionisanja islandskog muzeja;
- Predavanje i radionica “Muzika u socijalističkoj Jugoslaviji”, koje je održala Božena Miljić, viši istraživač u Istorijskom institute Crne Gore;
- Osmišljavanje edukativnih programa za odrasle u 2021;
- Organizovanje rada od kuće i dežurstava u muzeju zbog pandemije;
- Tekući poslovi (svakodnevni obilasci prostora Istorijskog muzeja radi provjere stanja fonda, odgovori na interne i eksterne dopise i zahtjeve, sređivanje zbirki...)

Muzej kralja Nikole

- Priprema građe na crnogorskom i francuskom jeziku iz zaostavštine Pavla Popovića;
- Priprema tekstova za Monografiju Narodni muzej Crne Gore – Muzej kralja Nikole i časopis Komuna (Muzej kralja Nikole, Juta i zemlja crnih brda, Crnogorska diplomatska uniforma, Crnogorski barjaktari, Proslava jubileja 1910) i izbor fotomaterijala za iste;
- Korektura dijela tekstova za Glasnik i izbor fotomaterijala;
- Priprema tabelarnih prikaza i evidencija muzejskih spiskova za Muzej kralja Nikole i Njegošev muzej pod tačkama 2, 3, 8, 9, kako bi iste bile dostavljene u predviđenom roku;
- Učestvovanje u postavci i pripremi za turističku sezonu muzejske jedinice Njegoševa rodna kuća na Njegušima;
- Učešće u komisiji povodom primopredaje legata Mladena Lompara Narodnom muzeju Crne Gore i pisanje izvještaja;
- Učestvovanje u pripremi za objavljivanje Dnevnika princeze Ksenije, koji su sa francuskog prevedeni na crnogorski jezik;
- U saradnji sa koautorokama izložbe „**110 godina od obnove kraljevine Crne Gore**“ koja je otvorena 28. avgusta 2020. izvršen izbor eksponata, postavka i urađen prateći tekst;
- Organizovanje rada od kuće i dežurstava u muzeju zbog pandemije (uglavnom je dežurala rukovoditeljka Muzeja kralja Nikole jer su kustoskinje na bolovanjima);
- Priprema internog plana i započinjanje posla komisijskog zauduženja kustosa zbirka;
- Istraživanje dokumentacije za predmete koji pripadaju umjetničkoj zbirki Muzeja kralja Nikole
- Obrada neobrađenih predmeta iz Umjetničke zbirke;
- Istraživanje i rad na obradi neobrađenih predmeta iz Zbirke primijenjene umjetnosti Muzeja kralja Nikole;

- Priprema zajedničkog projekta Muzeja kralja Nikole i Etnografskog muzeja povodom **Dana evropske baštine**;
- U saradnji sa Kraljevskim pozorištem Zetski dom, Istorijski muzej učestvovao u projektu „**Dan kulturnog obrazovanja**“;
- Kreativna radionica za djecu kao prateći program izložbe „**Juta i zemlja crnih brda**“ u Biljardi;
- Istraživanje dokumentacije i građe vezane za posjete Državnom muzeju od njegovog otvaranja 1926.godine;
- Članstvo u komisiji za odabir arhivske građe i popis bezvrijednog registratorskog materijala do 1945.godine, koja se nalazi u Bibliotečko – arhivskom odjeljenju Narodnog muzeja;
- Priprema projekta u saradnji sa koleginicama za konkurs „**Dani evropske kulturne baštine 2020**“;
- Organizovanje posla u situaciji izazvanoj pandemijom (dežurstva i rad od kuće).

Muzej Petra II Petrovića Njegoša

- Priprema građe na crnogorskom i francuskom jeziku iz **zaostavštine Pavla Popovića**;
- Pripremu tekstova za **Monografiju Narodni muzej Crne Gore** – Njegošev muzej i Njegoševa rodna kuća na Njegušima, kao i tekstova za **časopis Komuna** (o Njegoševom muzeju i Njegoševe slike i portreti kroz arhivsku građu), uz izbor fotomaterijala za iste;
- Članstvo u redakciji muzejskog časopisa Glasnik Narodnog muzeja Crne Gore, lektura i korektura tekstova, izbor foto-materijala;
- Priprema tabelarnih prikaza evidencija muzejskih spiskova za Muzej kralja Nikole i Njegošev muzej pod tačkama 2, 3, 8, 9;
- U ime darodavca, rukovoditeljka Njegoševog muzeja je učestvovala u primopredaji legata Mladena Lompara Narodnom muzeju Crne Gore i o istom sačinila izvještaj;
- U saradnji sa koautorima izložbe „**110 godina od obnove kraljevine Crne Gore**“ koja je otvorena 28. avgusta 2020. izvršen je izbor eksponata, postavka i urađen prateći tekst;
- Urađen je interni plan podjele muzejskih zbirki i započet proces komisijskog zaduženja kustosa zbirka;
- Kratki tekstovi za društvene mreže i časopis Komuna na temu „predstavljanje muzejskih predmeta“;
- Angažovanje sa muzejskim pedagogom na sljedećim projektima: Predstavljanje Biljrde u projektu „**Kulturno obrazovanje mladih**“ i „**Crteži Biljarde iz vizure osnovaca**“;
- Priprema zbirke fotografija za predstojeću obradu;
- Povremena stručna vođenje posjetilaca kroz Biljardu i oko Reljefa;
- U pripremi tekst „**Njegoševa nagrada za književnost**“ za muzejski časopis Glasnik;
- Organizovanje posla u situaciji izazvanoj pandemijom (dežurstva i rad od kuće).

IZLOŽBE :

- **“110 godina od obnove kraljevine Crne Gore“**, koja je otvorena 28. avgusta 2020. u Svečanoj sali u Vladinom domu,
- Izložba **Luke Lagatora**, pod nazivom **“Cetinju“**, povodom 55 godina stvaralaštva i 75 godina života, otvorena 12. septembra 2020. godine.

ARHEOLOŠKI MUZEJ

Arheološki muzej obavljao je poslove muzejske djelatnosti koji se odnose na obradu muzejskog materijal arheološkog sadržaja, izradu muzejske dokumentacije i obavljanje arheoloških iskopavanja, konzervaciju pokretnih arheoloških predmeta otkrivenih arheološkim istraživanjem, edukaciju i druge muzejske djelatnosti.

Budući da je revizija u Arheološkom muzeju prekinuta u martu 2020. godine kada su uvedene mjere zbog pandemije Covid 19, arheolozi u ovim uslovima nastavili sa pripremom arheološke muzejske dokumentacije za nastavak poslova revizije Arheološkog muzeja, kada za to zdravstveni uslovi budu adekvatni. Komisija je nakon maja nastavila rad i izvršila detaljan popis i snimanje raspoložive dokumentacije Arheološkog muzeja u Dokumentaciono-matičnoj službi. Prikupila, evidentirala i snimila sve oblike evidencija i drugih relevantnih dokumenata (u štampanom i elektronskom obliku) koje mogu biti od koristi tokom postupka revizije. Nakon višemjesečnog rada na reviziji muzejskog materijala Komisija za reviziju muzejskog materijala Arheološkog muzeja je po izvršenoj reviziji, shodno članu 9. Pravilnika o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala, („Službeni list CG, br.49/10) sačinila Izveštaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

Arheološka istraživanja:

- **Nekropole stećaka Grčko groblje i Bare Žugića, opštine Žabljak i Plužine**

Nekropole stećaka Grčko groblje i Bare Žugića, Novakovići, Opština Žabljak i Grčkog Groblja, Šćepan Polje, Opština Plužine, zbog njihove izuzetne univerzalne vrijednosti, su dio transnacionalne nominacije Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije kojom je 2016.

godine upisano 28 nekropola na UNESCO Listu svjetske baštine. Tekst se Stećcima se odnosio na do sada realizovan projekat "Mobilnost istraživača", čiji su pokrovitelji Ministarstvo spoljnih poslova u okviru međunarodne saradnje Italije i Ministarstva nauke Crne Gore, u saradnji sa Nacionalnim institutom za istraživanje u Italiji (CNR) i Narodnim muzejom Crne Gore – Arheološkim muzejom. Projekat pod nazivom – Dokumentacija i unapređivanje UNESCO lokaliteta: stećaka, srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika i nekropola u Crnoj Gori ima za cilj da se lokaliteti Grčko groblje u Novakovićima, Bare Žugića (Opština Žabljak) i Grčko groblje (Opština Plužine), dokumentuju na savremen način koristeći nekoliko različitih pristupa..

- **Sistematsko arheološko istraživanje lokaliteta Crvena Stijena u Petrovićima, Opština Nikšić**

Sistematska arheološka istraživanja lokaliteta Crvena Stijena u ovoj godini počelo je da se sprovodi sredinom avgusta po već uvrđenoj strategiji definisanoj fazama u Elaborata o istraživanju za 2020. godinu. Od međunarodnih saradnika zbog Covida - 19 na projektu je bila prisutna na terenu samo prof. Gilliane Monnier, Univerziteta u Minesoti, SAD . Gilbert Tostevin, profesor sa Univerziteta u Minesoti nije mogao u avgustu učestvovati u istraživanjima jer su ista bila planirana za jun, a za avgust je ranije imao preuzete obaveze na Univerzitetu Minesota. Arheološko istraživanje u 2020. godini zbog nastalih problema usled pandemije Covid 19 i nemogućnosti da svi strani istraživači prisustvuju i smanjenog budžeta za istraživanje, nastavljena su najvećim dijelom kroz laboratorijsku obradu uzoraka dobijenih u prethodnim istraživanjima. Cilj ovogodišnje arheološke kampanje bio je usmjeren na obradi pokretnog arheološkog i drugog materijala uz svakodnevni uvid stručne ekipe prostora potkapine Crvene Stijena i dosada istraženih kulturnih slojeva u cilju njihovog potpunijeg determinisanja. Savremenim naučnim pristupom uz: sofisticiranu dokumentaciju, analize raznih tipova uzoraka, obradu mikromorfologije, upotrebom velikog broja fizičko hemijskih analiza – pokušalo se dalje tražiti odgovore na neka važna pitanja koja se tiču arheologije srednjeg paleolita kroz laboratorijsku obradu uzoraka i obradu arheološkog materijala i terenske dokumentacije.

Ostale aktivnosti:

- **Vođenje primarne, sekundarne i tercijalne muzejske arheološke dokumentacije**

Pokretan arheološki materijal otkriven tokom realizacije arheoloških istraživanja Arheološkog muzeja finansiranih 2019. godine u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva kulture CG i zaštitnih arheoloških istraživanja uvodio se u 2020. godini u Inventarsku knjigu Arheološkog muzeja NMCG. Takođe je sređivana sekundarna i tercijalna muzejska arheološka dokumentacija o obavljenim arheološkim istraživanjima Arheološkog muzeja.

- **Kameni tumul na lokaciji Janovića gomila, Opština Kotor**

U vezi dopisa o eventualnom angažovanju Narodnog muzeja Crne Gore na zaštitnim arheološkim istraživanjima kamenog tumula, stručna ekipa Arheološkog muzeja – obišla je u avgustu sa predstavnicima Briv Construction d.o.o., Kotor, kameni tumul na lokaciji Janovića gomila. Radi se o kamenom tumulu koji je jednim dijelom devastiran. Budući da NMCG posjeduje istraživačku licencu za arheološka istraživanja a pretpostavljamo da se radi o kamenom tumulu čija istraživanja bi otkrila nove podatke o praistorijskom periodu na prostoru današnjeg Grblja i Opštine Kotor, iskazali smo zainteresovanost da Arheološki muzej CG vrši istraživanja ovog tumula i dostavili Briv Construction d.o.o. našu ponudu.

- **Lokalitet Koljat - Opština Danilovgrad**

Uspostavljena je saradnja sa Muzejem Danilovgrad u pripremi arheoloških istraživanja lokaliteta Koljat - Opština Danilovgrad. Dobili saglasnost vlasnika parcela za buduća arheološka istraživanja. Zbog nastale situacije Covida 19 nismo bili u mogućnosti da vršimo rekognociranja ovog prostora oko rijeke Zete i istraživanja smo preusmjerili u 2021. godinu.

- Zbog međunarodno otežane situacije, zbog uslova kovid 19 pandemije, Arheološki muzej je dobio produženje dvogodišnjeg projekta **Dokumentacija i unapređivanje UNESCO lokaliteta:** stećaka, srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika i nekropola u Crnoj Gori koji sprovodi kao partner sa institucijom CNR (Consiglio Nazionale delle Ricerche) iz Italije. Druga faza projekta je trebala biti realizovana u 2020. godine, ali je zbog uslova pandemije, Ministarstvo nauke u 2020. godini uspjelo da jedan dio podrške ovom projektu, obezbjedi za narednu 2021. godinu.
- Arheolozi muzeja, uzeli su učešća u radu stručne Komisije obrazovane od strane Ministarstva kulture CG radi sačinjavanja informacija o predmetima otkrivenim u toku arheoloških istraživanja NMCG u periodu od 2012-2019.godine u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara, projekta **“Putevi kontinuiteta”**(2012-2016. godine) i Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara (2016-2020.godine). Arheološki muzej, organizaciona jedinica NMCG sačinio je muzejsku dokumentaciju o svim arheološkim predmetima koji su otkriveni tokom arheoloških istraživanja kroz navedene dugogodišnje projekte sa Spiskom svih arheoloških predmeta od broja 1- 670. Dokumentacija je prosljeđena svim članovima pomenute Komisije. Nakon toga, Arheološki muzej je dostavio Ministarstvu kulture CG – Arheološku terensku dokumentaciju sa Spiskom svih arheoloških predmeta otkrivenih arheološkim istraživanjem od broja 1- 670 koji su inventarisani i uvedeni u Inventarsku knjigu Arheološkog muzeja CG. Na osnovu dostavljene arheološke dokumentacije i Spiska

arheoloških predmeta od 1-670, dalje će se sprovesti procedura shodno, članu 37,38,39 i 82 tačka 9 Zakona o zaštiti kulturnih dobara CG, koji propisuju da je Vlada CG dužna da nakon sprovedenih arheoloških istraživanja, za svako kulturno dobro kojim raspolaže država, odredi subjekta koji će njime upravljati.

Mišljenja smo, da će Vlada Crne Gore, shodno navedenim članovima Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, donijeti odluku o budućem trajnom vlasništvu i upravljanju pomenutim artefaktima, Arheološkom muzeju CG, organizacionoj jedinici NMCG.

Arheološki muzej CG je najmlađa organizaciona jedinica JU Narodnog muzeja Crne Gore, osnovan 2011. godine Odlukom o organizovanju Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore („Sl. List Crne Gore, br.44/11). Elaboratom o opravdanosti reorganizacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore i Javne ustanove Centar Njegoš, Ministarstva kulture CG, mart 2011. godine, definisana je nova organizacija NMCG. Prioritetni zadaci Narodnog muzeja su novo profilisanje njegovog koncepta. U okviru toga i osnivanje Arheološkog muzeja CG kao posebne muzejske jedinice. Tokom vršenja arheoloških istraživanja u okviru Projekta „Putevi kontinuiteta“ i Programa zaštite do sada je otkriven navedeni bogat pokretan arheološki materijal i pozitivnom odlukom Vlade CG o trajnom vlasništvu i upravljanju arheološkim predmetima definisan bi bio arheološki muzejski fond za realizaciju buduće stalne muzejske postavke Arheološkog muzeja Crne Gore.

- Kustos istraživač aktivno učestvuje na izradi tematsko ekspozicionog plana za **buduću stalnu postavku Istorijskog muzeja Crne Gore**, u dijelu koji se tiče arheološkog dijela pomenute izložbe.
- Kustos Arheološkog muzeja aktivno više mjeseci učestvovao je u timu za izradu **TEP-a** (tematsko ekspozicioni plan) za muzejski prostor **Kule Lazara Sočice u Plužinama**, u djelu koji se odnosi na buduću arheološku upostavku u Muzeju.
- Kustos istraživač je naknadno uključen kao stručna podrška na implementaciji projekta **“Zanimljivi muzeji”**, čiji su administratori Ivan Vukmirović i Natalija Jovanović.
- U svojstvu imenovane za arheološki nadzor od strane JU Narodni muzej CG za sprovođenje sistematskih **arheoloških istraživanja Žabljak Crnojevića-Prijestonica Cetinje** koje vrši Centar za konzervaciju i arheologiju CG, arheolog - savjetnik istraživač u avgustu 2020. godine je vršila arheološki nadzor stručne ekipe tokom arheoloških istraživanja.
- Kustos – istraživač od početka godine radio je na pripremi Elaborata za arheološka sondažna

istraživanja **Soko grada u Štitarici, Prijestonica Cetinje**. Soko grad se nalazi na razmeđi Riječke i Lješaanske nahije. U XV vijeka je imao značajnu ulogu u crnogorskoj istoriji kao predstraža nadolazećoj turskoj sili. Soko grad kao utvrđeni grad vezuje se za Crnojeviće. Elaborat je bio potreban za pribavljanje dozvole NMCG za arheološka istraživanja od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara CG. Zbog nastale situacije u zbog pandemije kao i zbog umanjena sredstava nije se realizovana u ovoj godini i ova istraživanja su planirana za 2021. godinu.

- Angažovanje Arheološkog muzeja sa Upravom NMCG u obezbjeđenja muzejskih uslova za sljedeće:
 - **Iznalaženja radnog prostora u okviru NMCG** za stručnu obradu arheološkog materijala.
 - **Iznalaženje prostora depoa u okviru NMCG** za stručno odlaganje pokretnog arheološkog i osteološkog materijala. Kustosi – arheolozi su se angažovali na obezbjeđenju adekvatnog depoa za arheološki materijal sa kolegama zaduženim za te poslove u NMCG.
 - **Iznalaženje izložbenog prostora u NMCG** za Arheološki muzej za ekspoziciju pokretnog arheološkog materijala. Zaposleni su za tu namjenu obišli Belgijskog poslanstva i nakon iskazanog stave arheologa NMCG je dostavio zahtjev Vladi CG za ustupanje Belgijskog poslanstva na Cetinju.

Narodni muzej CG za potrebe rada organizacione jedinice Arheološki muzej CG obezbijedio je, u skladu sa svojim mogućnostima, optimalne uslove rada za sprovođenje muzejske arheološke djelatnosti zaposlenih. Imajući u vidu, da su svi prostori koji NMCG koristi već zauzeti muzejskim ekspozicijama ili drugim muzejskim potrebama, nije u mogućnosti da obezbijedi prostor za realizaciju stalne i tematskih izložbi muzejskog arheološkog materijala i drugih projekata Arheološkog muzeja, posebno osnovnog cilja realizacije – **Stalne postavke arheološkog muzeja**. Ustupanje **Belgijskog poslanstva** na Cetinju, NMCG uz odredjenu adaptaciju shodno muzejskim standardima, stvorilo bi optimalne uslove rada i unaprijedilo budući rad Arheološkog muzeja. Objekat s obzirom na sadašnje stanje traži temeljnu sanaciju i adaptaciju novoj namjeni. Objekat Belgiskog poslanstva sa ekspozicijom arheološkog materijala Crne Gore svojom lokacijom, gabaritima i dvorištem može dodatno obogatiti sadržaje Istorijskog jezgra Cetinja, u kojem su smještene muzejske jedinice Narodnog muzeja Crne Gore.

- Arheološki muzej CG je pripremio i predao **sedam projekata na konkurs Ministarstva kulture za Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2021. godinu**:
 - **Nastavak sistematskih arheoloških istraživanja potkapine Crvena Stijena;**
 - **Arheološka rekognosciranja i sondažna istraživanja lokaliteta Koljat, Opština**

Danilovgrad;

- **Sondažna arheološka istraživanja lokaliteta Soko grad-Štitari;**
 - **Zaštitno istraživanje tumula Janovića gomila u Lješevićima - Opština Kotor;**
 - **Dokumentacija i unapređivanje UNESCO lokaliteta: stećaka, srednjevjekovnih nadgrobnih spomenika i nekropola u Crnoj Gori;**
 - **Organizacija naučnog skupa: Kult sahranjivanja u arheološkom kontekstu, u saradnji sa ICOM CG,**
 - **Kupovina tehničke opreme za Arheološki muzej Crne Gore.**
- Pripremljen je tekst o rezultatima dosadašnjih arheoloških istraživanja za **Monografiju NMCG.**
 - Pripremljeni su tekstovi za **časopis Komuna.**
 - Organizovanje posla u situaciji izazvanoj pandemijom (dežurstva i rad od kuće).

ETNOGRAFSKI MUZEJ

Etnografski muzej obavljao je poslove muzejske djelatnosti koji se odnose na muzejski materijal etnografskog sadržaja, reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. Usljed pandemije izazvane virusom COVID-19, i uvođenjem privremenih zdravstvenih mjera, uključujući nedjeljna dežurstva i rad od kuće, dio aktivnosti predviđenih Planom rada za 2020. godinu nije mogao da se realizuje. Međutim, kustosi Etnografskog muzeja su u proteklom periodu bili angažovani u više poslova iz oblasti muzejske djelatnosti:

- S obzirom na činjenicu da je priveden kraju kompleksan rad na reviziji kompletnog fonda Etnografskog muzeja, u proteklom periodu, a na osnovu smjernica Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije JU Narodni muzej Crne Gore, kustosi Etnografskog muzeja su pristupili zahtjevnom poslu izrade akta pod nazivom: **„Aneks Revizionog Izvještaja br. 01-1600/5 od 24.04.2019. godine“**, (arh.br. 01-1708 od 30.09.2020. godine). **Na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore, br. 01-1912 od 22.10.2020. godine, kustosi Etnografskog muzeja su bili angažovani na poslovima prikupljanja i objedinjavanja dodatnih podataka o muzejskim predmetima sa statusom kulturnog dobra, te na poslovima dopunjavanja Elaborata o njihovoj revalorizaciji, a koji su u predviđenom roku dostavljeni Upravi za zaštitu kulturnih dobara.**
- U cilju realizacije plana **preseljenje predmeta iz Centralnog depoa** radi njegove neophodne

sanacije, kustosi su sistematizovali i dostavili neophodne podatke za sprovođenje **Plana pakovanja i prenosa muzejskog materijala.**

- Kustosi Etnografskog muzeja su finalizovali **Katalog stalne postavke Etnografskog muzeja** i isti je spreman za objavljivanje.
- Završena je pripremna faza rada na **monografiji Etnografskog muzeja.**
- Napisan je sveobuhvatan **tekst o Etnografskom muzeju za opsežnu monografiju o NMCG.**
- U ovom periodu kustosi Etnografskog muzeja su uradili **tekstove za časopis „Komuna“**, kao i tekstove za **Glasnik NMCG** i time vrijedne zbirke ovog muzeja učinili vidljivijim široj javnosti.
- Kustosi Etnografskog muzeja su u okviru Radnog tima učestvovali u pripremi **tematsko - ekspozicionog plana za Kulu Vojvode Lazara Sočice u Plužinama.**
- U okviru projekta **„Replike karakterističnih narodnih nošnji sa teritorije Crne Gore“**, odobrenog Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. god, čiji je krajnji rok realizacije pomjeren za zadnji kvartal 2020.god, obavljane su konsultacije i vršen je nadzor rada. Preuzeti su završeni primjerci replika narodnih nošnji i svaki je stručno obrađen i fotografisan, zaštićen od moljaca i adekvatno odložen. To se odnosi na ukupno 84 predmeta.
- U okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu. projektom **„Restauracija zbirke muzičkih instrumenata“** određeno je da Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore sprovede konzervatorsko-restauratorske mjere na 32 gusala iz Zbirke muzički instrumenti. Zaduženi kustos je vršio stručni nadzor tokom sprovođenja konzervatorskih mjera, koje su realizovane u dvije etape. Predmetne gusle su fotografisane prije, u toku i nakon tretmana, a primijenjene mjere sprovedene na veoma profesionalan način, u skladu sa kodeksima struke. Po okončanju posla iste su preuzete i pohranjene u Centralni depo.
- U okviru odobrenog projekta Programa zaštite kulturnih dobara 2020. godine: **„Opremanje Etnografskog muzeja audio-vodičem“**, kustosi su početkom godine odradili više aktivnosti, od kojih valja izdvojiti rad na pisanju koncepta-scenarija samog vodiča, odnosno prikupljanje svih relevantnih informacija i formiranje tekstova, opisivanje vitrina i izloženih muzejskih predmeta itd. Osim toga, uporedo se radilo i na prikupljanju ponuda za nabavku opreme za audio-vodič, u okviru čega je organizovano nekoliko sastanaka sa ponuđačem/izvođačem posla, na kojima je sačinjen detaljan plan daljih aktivnosti prema specifikaciji odabrane opreme. Međutim,

usled pandemije, rad na Projektu je obustavljen, iz razloga što novac nije uplaćen od strane Ministarstva kulture.

- U okviru **Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2021. godinu**, Etnografski muzej je aplicirao kod nadležnog Ministarstva sa sljedećim projektima:
 - **Opremanje Etnografskog muzeja audio vodičima;**
 - **Konzervacija i restauracija pojaseva iz fonda Etnografskog muzeja.**
- Tokom 2020. godine fond Etnografskog muzeja obogaćen je sa sljedećim predmetima:
 - **Za zbirku Pokućstvo i posuđe poklonjena je komoda porijeklom iz Afrike.**
 - **Za zbirku Narodne nošnje poklonjen je komplet narodne nošnje iz Mrkojevića.**
- Putem otkupa nabavljeni su sledeći predmeti:
 - **Gusle za upotpunjavnje zbirke Muzičkih instrumenata**
 - **Komplet muške svečane crnogorske narodne nošnje**

Svi poklonjeni i otkupljeni predmeti su u predviđenom roku muzeološki obrađeni od strane kustosa Etnografskog muzeja.

Edukativni program:

- Početkom oktobra 2020.god, u okviru programa Dani evropske baštine realizovana je edukativno - kreativna radionica za djecu pod nazivom: „**Upoznajmo zlatovez – staru vezilačku vještinu**“. Ovom prilikom djeca školskog uzrasta upoznata su sa vrstama, tehnikama, sadržajem i proizvodima tradicionalnog zanata – zlatoveza, karakterističnog za naše podneblje, a samim tim, i sa stvaralaštvom i inventivnošću zanatlija stvaralaca u lokalnoj zajednici. Kada su u pitanju edukativne aktivnosti ovog Muzeja, kao što je već rečeno, usljed nepredviđenih okolnosti izazvanih pandemijom virusa COVID-19, edukativni programi „**Bakina škrinja**“ i „**Toplina doma**“, predviđeni planom rada za 2020. godinu nisu mogli biti realizovani na adekvatan način, pa je stoga odlučeno da navedeni programi budu odloženi i realizovani nakon sticanja povoljnijih uslova. Takođe, iz istih razloga nije realizovana predviđena aktivnost zabavno-edukativnog karaktera, pod nazivom: „**Nedjelja kineskog filma**“.

UMJETNIČKI MUZEJ

Tokom 2020. godine, uprkos okolnostima izazvanim pojavom virusa kovid-19, Umjetnički muzej je sprovodio poslove muzejske djelatnosti koji se odnose na čuvanje i obradu muzejskog materijala, realizovao aktivnosti po osnovu dodatnih zahtjeva **Državne komisije za nadzor revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije** i sačinjavao izjašnjenja u odnosu na zahtjeve proistekle iz Zaključaka vlade. Takođe, po osnovu zahtjeva uprave, a **shodno zaključcima Vlade CG od 15.10.2020.godine, izvršeno je zaduženje kustosa zbirkama – dokument br. 01/2098 od 9.11. 2020. godine.**

Izložbene aktivnosti su obustavljane i pomjerene za 2021. godinu, ili djelimično prilagođene okolnostima.

Tekuće aktivnosti:

- Sređivanje fotodokumentacije;
- Sređivanje fotodokumentacije za potrebe privremenog izmještanja materijala i rad na Planu preseljenja predmeta iz Centralnog depoa;
- Razvrstavanje podataka iz revizije prema zahtjevu pomoćnika za stručne poslove;
- Unos podataka za potrebe revizije dokumentacije;
- Prenos umjetničkih radova za potrebe poslova rekonstrukcije prostora Galerije (uvođenje video nadzora, zamjena rasvjete, bojenje zidova) i rad na izmjenama u stalnoj postavci;
- Dežurstva u galeriji tokom montiranja video nadzora i rasvjete;
- Smještanje radova u depo, ažuriranje evidencije smještaja;
- Unos podataka za potrebe revizije dokumentacije;
- Istraživanje administrativne građe u vezi sa predmetima Umjetničkog muzeja;
- Dežurstva kustosa jednom nedeljno, a po potrebi i češće;
- Odogovori na tekuće zahtjeve;
- Rad u stručnom kolegijumu;
- Razmatranje ponuda za otkup;
- Izrada predloga zaduženja zbirki;
- Dostavljanje mjesečnih izvještaja o radu.

Realizovani programi:

- Tokom mjeseca novembra **online** je obilježeno **deset godina od smrti umjetnika Miodraga Dada Đurića, predstavljanjem radova koji se nalaze u fondu Umjetničkog muzeja.**

- U saradnji sa ULUCG, u decembru 2020. godine, **na fasadi zgrade Udruženja u Podgorici postavljen je baner sa Dadovim radom Autoportret sa stafilokokom.**

- U saradnji sa **Prijestonicom Cetinje i Društvom istoričara umjetnosti realizovan je 42. Likovni salon 13. Novembar.**

- Povodom **70 godina od osnivanja Umjetničkog muzeja, u CGU Miodrag Dado Đurić, 28. decembra 2020. godine, otvorena je izložba djela iz fonda.**

Zbog pandemije Covid-19, izložbene aktivnosti Umjetničkog muzeja su odložene. Programom za 2020. godinu bila je predviđena realizacija sledećih izložbi:

- Fluid dizajn forum VIII: izložbe Boruta Vilda i Andreje Kulunčić;
- Izložba "Generacije 9";
- Retrospektivna izložba Milivoja-Miška Babovića;
- Sybille Bergemann, saradnja sa Gete institucijom iz Beograda i Ifa iz Štutgarta;
- Kolekcija Tarket, saradnja sa Galerijom Matice srpske iz Novog Sada;
- Retrospektivna izložba Aleksandra - Aca Prijića;
- Izložba Sovjetska avangarda iz Estonije, saradnja sa estonskim Nacionalnim umjetničkim muzejem, Tartu umjetničkim muzejem i Umjetničkim muzejem Tartu Univerziteta;
- Izložba Miodraga Dada Đurića, povodom 10 godina od njegove smrti;
- Izložba Cvetka Lainovića;
- Izložba Voja Radonjića;
- Izložba muzeja Franačke, Njemačka, izložba povodom koje nije bilo komunikacije sa potencijalnim partnerima;
- Izložba Uroša Toškovića, povodom obilježavanja godišnjice od smrti;
- Retrospektivna izložba Nikole Markovića;
- Izložba Maše Bajc;
- Izložba Edina Numankadića;
- Izložba Radoslava Tadića;
- Izložba Milice Janković;
- Izložba Mladena Bundala;

Eduktivni programi za mlade, umjetnike i kustose u CGU i Ateljeu DADO

- Gledaj, misli piši / škola umjetničke kritike – III izdanje;
- Razmjena kustoskih praksi Muzeja iz regiona /Inovativni kustoski pristup izložbenoj prezentaciji;
- Edukativna laboratorija umjetnosti, Atelje Dado;
- Internacionalna rezidencija;
- Časopis za savremenu umjetnost;

- Radionice sa djecom predškolskog i školskog uzrasta;
- U okviru stručnog usavršavanja organizovanje posjeta kustosa relevantnim izložbama u regionu.

Tokom 2020. godine, u planu su bili sledeći infrastrukturni radovi:

- Sanacija prostora za deponovanje muzejskog materijala u Crnogorskoj galeriji umjetnosti "Miodrag Dado Đurić";
- Sanacija Ateljea DADO (II faza).

Realizovani otkupi:

- Od Slobodana Raičevića rad **Petra Lubarde, "Guslar"**
- Od Rajka **Todorovića Todora** slika **"Vučji do"**
- Od **Srđe Vukčevića** diptih **"Feliks Jusupov u vrtu Versajskih ruža"**
- Od Jovane Liščević **triptih Tijane Dujović Ličević**

Ustupanje reprodukcija drugim institucijama i pojedincima

-Za knjigu Ane Vukmanović U traganju za izvir-vodom. Slike vode u južnoslovenskoj usmenoj lirici reprodukcija slike Petra Lubarde Morsko dno iz zbirke Vukmanović (dostavila knjigu).

-Ustupanje reprodukcije slike Petra Lubarde Vučji do, za knjigu Dragoljuba Jeknića Oreol boga Horsa.

-Ustupanje reprodukcija Lazara Vozarevića iz zbirke Vukmanović Kolekciji Vujičić i Galeriji Lazara Vozarevića, povodom izrade monografskih publikacija.

-Ustupanje reprodukcija Centru za očuvanje i razvoj kulture manjina - Ante Gržetić, Konj i Refik Adrović, Hareme za potrebe izrade Leksikona slikarstva manjinskih naroda u Crnoj Gori.

-Ustupanje podataka o radovima Branislava Sekulića u fondu UM Centru savremene umjetnosti za potrebe uzrade monografije umjentika.

Učešće u drugim projektima

- Rad na izradi **TEP-a za kulu Lazara Sočice u Pivi** - kustos Miloš Marjanović
- Rad na tekstu za **monografiju Narodnog muzeja** - Mirjana Dabović Pejović
- Rad na tekstu za **časopis Komuna** - Mirjana Dabović Pejović

DONACIJE NARODNOG MUZEJA SRODNIM USTANOVAMA

Narodni muzej je i u 2020. godini nastavio akciju doniranja svojih izdanja obrazovnim i srodnim ustanovama kulture: **Kulturnom centru Bar i Narodnoj biblioteci i čitaonici "Ivo Vučković"**, **Gradskoj biblioteci u Kotoru**, **Polimskom muzeju u Beranama**, **Muzeju Bijelo Polje**, **Zavičajnom muzeju Pljevlja**, **Gradskoj biblioteci i Biblioteci bošnjačkog savjeta u Rožajama**, **Centru za kulturu Žabljak**, **Centru za kulturu „Nenad Rakočević“ Mojkovac**, **Centru za kulturu Kolašin**, **JU Muzeji i galerije Podgorice** i **ULUCG-u**.

POKLONI NARODNOM MUZEJU

Narodni muzej je tokom godine dobio značajan broj vrijednih poklona. **Svečanu žensku nošnju iz Mrkojevića**, **drvenu komodu porijeklom iz Afrike**, **zaostavstinu Mladena Lompara - ukupno 3626 predmeta**, **Dva pištolja od Ministarstva unutrašnjia poslova**, koji će biti dio fonda Muzeja policije po njegovom osnivanju.

OTKUP MUZEJSKOG MATERIJALA

Javni poziv za otkup predmeta za muzejske zbirke raspisan je 31. januara 2020. godine i trajao je do 31. oktobra 2020. godine. Za 2020. godinu Narodni muzej je u skladu sa finansijskim sredstvima/mogućnostima otkupio sledeće predmete:

- Groš Balše III Balšića iz 1402.-1421. godine za Istarski muzej,,
- Pismo knjaza Nikole I, koje je 1876. godine, poslije bitke na Vučjem dolu, upućeno Božu Petroviću i vojvodi Iliji Plamencu u Rogamima (komandantima istočnog fronta), za Bibliotečko-arhivsko odjeljenje,
- Stare gusle iz 1924. godine, -Od Slobodana Raičevića rad Petra Lubarde, "Guslar",
- Umjetničko djelo "Triptih" iz serije "Plutovanja", autorke Tijane Dujović Liščević iz 2015. godine za Umjetnički muzej,
- Slika "Guslar", Petar Lubarda
- Slika "Vučji do", rad Rajka Todorovića Todora,
- Diptih "Feliks Jusupov u vrtu Versajskih ruža", autora Srđana Vukčevića

OSTALE AKTIVNOSTI

- Potpisan je **Memorandum o saradnji na realizaciji projekta organizacije Muzeja pošte** između Ministarstva kulture, Narodnog muzeja i Pošta Crne Gore.
- Predavanje prof.dr Radomira Jurića „**Zadar – kulturni dragulj na dlanu**“, u okviru obilježavanja Dana evropske baštine.
- Izložba učeničkih radova u okviru projekta **“Lubarda kao inspiracija” koja prati Lubardinu misao “ja sam ja i slikam svijet po svojoj volji”**, realizovana je u Biljardi.
- Aktivnosti na realizaciji preuzimanja **poštanske zbirke Miroslava Koljenšića**.

SLUŽBA STRUČNIH POSLOVA

Odjeljenje za dokumentaciju

Odjeljenje za dokumentaciju je u 2020. godini imalo više aktivnosti u mandatu dokumentacionog segmenta djelatnosti Narodnog muzeja, prema Zakonu, Statutu i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Narodni muzej Crne Gore.

Međutim, neophodno je naglasiti da je realizacija najvećeg dijela aktivnosti predviđenih Planom rada za 2020. godinu bila uslovno ograničena pojavom pandemije virusa COVID-19, te posledično uvođenjem vanrednih epidemioloških mjera.

Nadalje, realizacija gotovo svih aktivnosti Odjeljenja za dokumentaciju predviđenih za 2020. godinu bila je uslovljena usvajanjem izvještaja komisija za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, koji su uz određene izmjene i dopune u formi aneksa, a na zahtjev Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije JU Narodni muzej Crne Gore, dostavljeni i potom usvojeni u IV kvartalu tekuće godine. U procesu donošenja aneksa, aktivno su učestvovali dokumentaristi Odjeljenja za dokumentaciju, kao članovi pojedinih komisija za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije.

Odjeljenje za dokumentaciju je, dakle, po usvajanju pomenutih izvještaja, a na osnovu:

- Zaključaka Vlade Crne Gore br. 07-4652 od 15.10.2020. godine;
- Radnog naloga br. 01-1943 od 26.10.2020. godine Odjeljenju za dokumentaciju;
- Odluke Savjeta JU Narodni muzej Crne Gore br.01-2155 od 13.11.2020. godine;
- Pravilnika o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu (Član 20);

U IV kvartalu 2020. godine Upravi Narodnog muzeja podnijelo niz zahtjeva za donošenjem odluka neophodnih za započinjanje pojedinih aktivnosti/obaveza JU Narodni muzej Crne Gore, od kojih je velika većina i bila predviđena Planom rada za 2020. godinu, kao i predlogom mjera Izvještaja Komisije za reviziju svih oblika dokumentacija i evidencija muzejskih fondova Narodnog muzeja Crne Gore. U pitanju su sledeći zahtjevi:

- Zahtjev za zaduženje zatečenom muzejskom dokumentacijom br. 01-2315 od 26.11.2020. godine;
- Zahtjev za dobijanje saglasnosti/pomoći u vezi sa reorganizacijom radnog prostora Odjeljenja za dokumentaciju br. 01-2316 od 26.11.2020. godine;
- Zahtjev za uspostavljanje kodnih oznaka muzeja br. 01-2317 od 26.11.2020. godine;
- Zahtjev za sprovođenje procesa mikrofilmovanja muzejske dokumentacije br. 01-2355 od 30.11.2020. godine;
- Zahtjev za zaključivanje zatečene muzejske dokumentacije br. 01-2356 od 30.11.2020. godine;
- Zahtjev za pokretanje postupka reinventarizacije muzejskog materijala br. 01-2357 od 30.11.2020. godine;
- Zahtjev za zaduženje muzejskom dokumentacijom br. 01-2530 od 18.12.2020. godine;

Nakon donošenja Odluka po osnovu prethodno navedenih zahtjeva, u Odjeljenju za dokumentaciju je započeto planiranje aktivnosti predviđenih istima, a koje će biti realizovane u 2021. godini.

Po pitanju **zaduživanja zatečenom muzejskom dokumentacijom**, na osnovu Odluke o formiranju Komisije za raspoređivanje i predaju na rukovođenje i staranje postojeće muzejske dokumentacije, rukovodiocu Odjeljenja za dokumentaciju, Filipu Despotoviću br. 01-2571 od 23.12.2020. godine, obavljen je konsultativni razgovor sa Predsjednikom komisije i usaglašen stav da pomenuti **posao bude realizovan u drugom dijelu januara 2021.** godine.

U vezi sa reorganizacijom centralnog prostora Odjeljenja za dokumentaciju, nakon više sastanaka sa rukovodiocem Tehničke službe, Igorom Pavićevićem, usaglašeno je da pomenuti posao bude započeo u februaru 2021. godine, nakon oslobađanja prostora predviđenog za renoviranje.

Usvojen je prijedlog Odjeljenja za dokumentaciju za usvajanje **kodnih oznaka** muzeja u okviru JU Narodni muzej Crne Gore, što predstavlja jedan od preduslova za izvršenje svih daljih aktivnosti Odjeljenja.

Proces mikrofilmovanja muzejske dokumentacije, predviđa angažovanje specijalizovane kompanije koja se bave uslugama mikrofilmovanja svih oblika dokumentacije, pa je u tu svrhu Odjeljenje za dokumentaciju izvršilo istraživanje tržišta i stupila u kontakt sa pojedinim potencijalnim partnerima, u cilju sagledavanja vremenskog intervala neophodnog za završetak pomenutog posla, kao i sa ciljem dostavljanja ponuda.

Dokumentaristkinja Odjeljenja za dokumentaciju angažovana u okviru Komisije za reviziju muzejskog materijala Arheološkog muzeja po osnovu Rješenja br. 01-1099 od 18.04.2019. godine je od 01.02. do 15.09.2020. godine aktivno učestvovala u radu Komisije i dostavljanju izvještaja o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, predlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

Takođe, značajne su aktivnosti dokumentaristkinje Odjeljenja za dokumentaciju na radu i realizaciji Projekta „**Organizovanje Muzeja policije**“, u okviru kojeg spada i organizacija sastanaka i konsultacije sa kolegama iz Ministarstva Unutrašnjih poslova i kolegama iz Ministarstva kulture, rad na popisu i snimanju predmeta u magacinu Uprave policije i prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova u Podgorici, te aktivnosti u vezi sa formiranjem „**Elaborata o opravdanosti osnivanja muzeja policije**“.

Tokom 2020. godine, Odjeljenje za dokumentaciju je takođe imalo više zapaženih aktivnosti u pogledu pružanja stručnog mišljenja po osnovu matičnosti, i to u vezi sa nedoumicama prilikom vršenja revizionih postupaka, te planirane (re)inventarizacije muzejskog materijala i drugih povezanih stručnih aktivnosti.

Takođe, u 2020. godini je realizovan projekat: „**Nabavka neophodne opreme za zaokruživanje revizionih postupaka u Narodnom muzeju neophodne za reinventarizaciju i dalje funkcionisanje Odjeljenja za dokumentaciju**“, po osnovu Ugovora o finansiranju projekta, zavedenim pod brojem 01-548 od 13.03.2020. godine.

Vršene su redovne aktivnosti na sistematizovanju dostavljane dokumentacije o ulazu i izlazu muzejskih predmeta (što uključuje razvrstavanje, snimanje i pohranjivanje iste u fizičkom i digitalnom obliku), te rad na unošenju relevantnih podataka u knjige ulaza i izlaza muzejskog materijala.

Ne manje značajan je rad u okviru Stručnog kolegijuma Narodnog muzeja Crne Gore, a povodom iznošenja stručnog mišljenja u vezi sa dostavljenim dokumentom pod nazivom „**Postavka Istorijskog muzeja**“, koji je organizovan kao debata o tematsko-ekspozicionom planu Istorijskog muzeja u okviru „online“ sjednice, te u vezi sa istim kasnije dostavljanje dodatnog pojašnjenja iznesenog mišljenja, kao i Formiranje plana dokumentovanja i foto-dokumentovanja prilikom planiranog preseljenja muzejskih predmeta iz depoa JU Narodni muzej Crne Gore, koji se nalaze u zgradi Vladinog doma na Cetinju.

Ostale aktivnosti, koje usled prethodno pomenutih razloga, kao i činjenice da su iste bile uslovljene realizacijom svih prethodno navedenih poslova, nisu mogle biti izvršene u tekućoj godini, pa se iste planiraju za 2021. godinu.

BIBLIOTEČKO-ARHIVSKO ODJELJENJE

Bibliotečko-arhivsko odjeljenje je tokom izvještajne godine radilo na prikupljanju, prijemu, klasifikaciji i smještaju građe namjenjene stručnoj obradi i korišćenju.

Planirane i realizovane aktivnosti:

- **Prijem i obrada građe:** U toku izvještajne godine prinovljeno je pet jedinica bibliotečke građe, putem poklona i jedna arhivalija putem otkupa. Zbog epidemiološke situacije i poštovanja propisanih mjera, Nacionalna biblioteka "Durđe Crnojević" nije bila u mogućnosti da organizuje pohađanje kursa Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija, potrebnog za sticanje licence za rad u sistemu COBISS, tako da nije bilo moguće raditi na obradi bibliotečke građe.
- **Rad sa korisnicima:** Shodno okolnostima uzrokovanim epidemiološkom situacijom i izmjenjenom načinu rada, a u cilju adekvatnog pridržavanja mjera radi zaštite od korona virusa, rad sa korisnicima je obustavljan u nekoliko navrata, ali ipak je realizovano 277 zahtjeva za korišćenje arhivske i 82 zahtjeva za košćenje bibliotečke građe.
- **Popis registraturne građe 1926.–1945.:** Rješenjem br. 01-279 od 11. 02. 2020. godine formirana je Komisija za odabir arhivske građe i popis bezvrijednog registraturnog materijala koji se nalazi u Bibliotečko-arhivskom odjeljenju NMCG do 1945. godine, potom je izrađen Zapisnik o zatečenom stanju, Plan i metodologija rada, održan sastanak sa predstavnicima Državnoga arhiva Crne Gore. Nakon završenog popisa fascikli od 1926. do 1933. godine kontrolu kvaliteta popisa izvršio je predstavnik Državnoga arhiva, po ranije napravljenome dogovoru. Nakon kontrole i davanja pozitivnog mišljenja o kvalitetu urađenog, nastavljeno je sa popisom. Otpočet je rad na popisu fascikli za 1934., 1935., 1936., 1937. i 1938. godinu.
- **Rad na adekvatnom smještaju multiplikata monografskih i serijskih publikacija:** Nastavljen je rad na izdvajanju stranih serijskih i monografskih publikacija iz fonda viškova. Izdvojeno je i adekvatno smješteno 205 naslova stranih serijskih publikacija (2574 bibl. jedinice) i 238 naslova stranih monografskih publikacija (389 bibl. jedinica).
- **Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu: Projekat Kreiranje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi COBISS** (Kooperativni online bibliografski sistem i servisi) Narodnog muzeja Crne Gore, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu, nije bilo moguće realizovati zbog epidemiološke situacije i poštovanja propisanih mjera.

Ostale aktivnosti:

- Učestvovalo se u primopredaji **legata Mladena Lompara**, na osnovu Odluke o formiranju komisije, br. 01-1022/1 od 30. 06. 2020. godine.
- Po Rješenju inspektora za kulturnu baštinu, mr Veselina Krstićevića, br. 01/1066 od 08.07.2020., rađeno je na izmjenama teksta Izvještaja o reviziji bibliotečkog fonda. Naime, uklonjen je sljedeći dio teksta sa svih strana Izvještaja: „Završni izvještaj o radu Revizione komisije bibliotečkog fonda BAO NMCG“ i sa prve strane u naslovu riječ „Zapisnik“, ispravivši ga sljedećim: „Izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite bibliotečkog fonda u Bibliotečko-arhivskom odjeljenju Narodnog muzeja Crne Gore“. Takođe, nastavljen je rad na izmjenama i dopunama u vidu novih tabela, koje su usvojene kao Aneks Izvještaju. Radi se o tabelarnom prikazu nedostajućih, nerazduženih i izloženih bibliografskih jedinica.
- Popunjene zadate tabele/kriterijumi vezano za reviziju arhivskoga i bibliotečkog fonda, koje su dodatno tražene.
- Shodno radom nalogu, od strane uprave NM, za izvršenje Zaključaka Vlade Crne Gore, koji se tiče zaduženja sa zbirkama, izvršena je raspodjela bibliotečkih i arhivskih fondova.
- U cilju realizacije **zadatka Zaključaka Vlade Crne Gore**, koji se odnosi na obavezu Narodnog muzeja Crne Gore, **da Upravi za zaštitu kulturnih dobara dostavi podatke o uočenim promjenama kod predmeta sa statusom kulturno dobro**, kao dopuna o njihovoj revalorizaciji, urađeni su **Dopuna Elaborata o revalorizaciji pokretnih kulturnih dobara iz bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja**, a na osnovu podataka iz Izvještaja o revalorizaciji I Izvještaja Revizione komisije NMCG Državne komisije (po osnovu Zaključaka Vlade CG br, 07-4652, tačka 5, od 15. oktobra 2020. godine) i Dopuna Elaborata o revalorizaciji pokretnih kulturnih dobara iz arhivskog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, a na osnovu podataka iz Izvještaja o revalorizaciji I Izvještaja Revizione komisije NMCG Državne komisije (po osnovu Zaključaka Vlade CG br, 07-4652, tačka 5, od 15. oktobra 2020. godine).

ODJELJENJE ZA PREVENTIVNU I TRAJNU ZAŠTITU

Tokom 2020. godine, pet radionica Odjeljenja za preventivnu i trajnu zaštitu su obavljali poslove iz djelokruga rada i to:

- sprovedeno je konzervatorskih mjera na ukupno **619 muzejskih predmeta**;
- Izrađen je obiman dokument: „**Plan za zaštitu, pakovanje i prenos muzejskog materijala iz centralnog depoa**“;

- pregledan određeni broj muzejskih predmeta, prije i nakon povratka sa izložbi (kojih je ove godine zbog situacije sa Covid 19 bilo u manjem broju) i po pozivu kustosa;
- dati su prijedlozi konzervatorskih mjera zaštite za određeni broj predmeta;
- konzervatori su učestvovali u radu Komisija za reviziju muzejskog materijala i svih drugih komisija koje su bile formirane u ovoj godini (otkupi, pokloni, i sl.).
- obavljani su svi tekući poslovi u kojima je zahtijevano prisustvo konzervatora (pregledi, obilasci, intervencije i sl.).

ODJELJENJE ZA PREZENTACIJU

Odjeljenje za prezentaciju je tokom 2020. godine radilo svoje redovne aktivnosti na prezentaciji stalnih muzejskih postavki. Pandemija izazvana korona virusom odrazila se na posjećenost u Narodnom muzeju koji je bio **zatvoren za posjetu sredinom marta do 04.05.2020.**

Posjeta

Broj posjetilaca koji je posjetio Narodni muzej u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. je

21.516, ili cca 10% u odnosu na 2019. godinu.

Posjeta muzejima po jedinicama:

2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec	UKUPNO
Dvor	262	399	141	-	16	1185	197	618	740	349	97	30	<u>4034</u>
Biljarda	165	279	98	-	31	1131	142	283	299	177	83	26	<u>2714</u>
Reljef	167	126	38	-	0	947	108	162	212	131	25	13	<u>1929</u>
Etnografski	70	47	75	-	6	87	52	136	83	41	25	3	<u>625</u>
Umjetnički	-	-	-	-	-	8	101	189	153	42	25	11	<u>529</u>
Istorijski	36	107	82	-	-	63	85	124	107	20	11	11	<u>646</u>
Mauzolej	-	-	-	-	850	736	2136	2500	1915	925	-	-	<u>9062</u>
Gal.Dado	52	205	87	-	11	12	15	-	-	13	-	11	<u>406</u>
Nj.r.kuća	-	-	-	-	102	273	315	227	394	260	-	-	<u>1571</u>
UKUPNO	752	1163	521	-	1016	4443	3151	4239	3903	1958	266	105	<u>21516</u>

Besplatna posjeta

	Icom	Cetinjani	Vodiči	Delegacije	Novinari	Projekti	Odobreno	
Dvor	3	376	14	19	3	1090	54	
Biljarda	5	269	6	29	-	1108	103	
Reljef	5	182	-	7	-	901	37	
Etnografski	3	163	12	-	6	-	97	
Umjetnički	1	74	-	3	-	-	9	
Istorijski	2	75	15	3	-	-		

UKUPNO	19	1139	47	61	9	3099	300	4674
--------	----	------	----	----	---	------	-----	------

Zastupljenost posjetilaca po nacionalnosti

DVOR	BILJARDA	ISTORIJSKI M	UMJETNIČKI M	RELJEF	ETNOGRAFSKI M	UKUPNO
CRN. 2101	CRN. 1833	CRN. 217	RUS. 212	CRN. 1282	CRN. 302	CRN. 5894
FRA. 715	RUS. 172	RUS. 201	CRN. 159	RUS. 221	RUS. 88	RUS. 1271
RUS. 377	SRB. 136	ENG. 54	SRB. 38	SRB. 62	ENG.39	FRA. 931
SRB. 119	HRV. 62	FRA. 44	FRA. 37	FRA. 58	SRB. 36	SRB. 419
ENG. 78	FRA. 55	SRB. 28	ENG. 25	ENG. 35	FRA. 22	ENG. 278
SLO. 75	ENG. 47	NJEM. 10	MAĐ. 6	HRV. 30	BOS. 17	HRV. 164
HRV. 58	BOS. 47	MAĐ. 7	TUR. 6	NJEM. 22	TUR. 13	BOS. 129
ITA. 43	NJEM. 23	TUR. 6	POLJ. 5	BOS. 20	ČES. 11	SLO. 101
NJEM. 41	ITA. 19	KIN. 6	ITA. 4	BUG. 17	HRV. 9	NJEM. 98
POLJ. 41	TUR.19	SLO. 5	UKR. 4	TUR. 17	MAĐ. 8	ITA. 85
BOS. 40	POLJ. 18	BOS. 5	HRV. 3	POLJ. 13	ITA. 5	POLJ. 84
AME. 34	MAĐ. 12	ITA. 4	BUG. 2	HOL. 11	AME. 3	TUR. 81
ŠPA. 29	ŠPA. 11	POLJ. 4	NJEM. 2	MAĐ. 10	KIN. 3	MAĐ. 58
BEL. 27	HOL. 11	UKR. 4	IZR. 1	ITA. 10	SLO. 3	AME. 52
KIN. 21	SLO. 10	AME. 2	HOL. 1	SLO. 8	POLJ. 3	ŠPA. 46
TUR. 20	ČES. 9	ŠPA. 2		ISL. 7	UKR. 3	ČES. 45
ČES. 20	BUG.7	HRV. 2		AME. 6	ŠPA. 3	KIN. 38
MAĐ. 15	AME.7	BUG. 2		BRA. 5	HOL. 2	HOL. 33
UKR.12	MAK. 7	JAP.1		ČES. 5	IRA. 2	BUG. 33
JAP. 8	KIN. 6	MOL. 1		GRC. 4	JAP. 1	UKR. 32
HOL. 8	UKR. 6			NOR. 3	MAK.1	BEL. 31
ISL. 7	BRA. 5			BJE. 3		ISL. 19
MAK. 6	AUS. 5			KOL.3		MAK. 14
AUS.5	ISL. 5			UKR. 3		JAP. 12
BUG. 5	GRC.4			DOM. 2		GRC. 12
GRC. 4	ALB. 3			KIN. 2		BRA. 11
KAZ. 4	BJE.3			U.A.E. 2		AUS. 10
IZR. 4	BEL. 2			ARG. 2		BJE. 8
IRC. 3	IRA. 2			BEL. 2		KOL. 7
MEX. 3	ARG. 2			JAP. 1		ALB. 6
POR. 3	DOM.2			ARA. 1		IRA. 5
ALB. 3	JAP. 1			IRA. 1		IZR. 5
EKV. 2	FIN. 1			ŠPA. 1		KAZ. 4
EST. 2	LUX. 1					U.A.E. 4
BJE. 2	U.A.E. 1					DOM.4
LIB. 2						ARG. 4
KIP. 1						IRC. 3
						MEX. 3

KOL. 1 U.A.E. 1 ŠKO. 1 BRA. 1 KAN.1						POR. 3 NOR. 3 EKV. 2 EST. 2 LIB. 2 KIP. 1 ŠKO. 1 KAN. 1 ARA. 1 FIN. 1 LUX. 1 MOL.1
---	--	--	--	--	--	---

Turističke agencije

Narodni muzej je ove godine potpisao ugovore sa **18 turističkih agencija**. Broj posjetilaca koji su organizovano preko agencije posjetili Narodni muzej je **859**.

Vanredno otvaranje muzeja

Ove godine nije bilo zahtjeva ovog vida posjete.

Vip posjete

Narodni muzej je tokom godine posjetilo više značajnih delegacija i visokih gostiju, među kojima: predsjednik Republike Hrvatske, **Zoran Milanović**, zajedno sa predsjednikom Crne Gore, **Milom Đukanovićem**; predsjednik Evropskog suda za ljudska prava, **Lionis – Aleksandar Sicilianos**; ministar za dijasporu Republike Sjeverne Makedonije, **Edmond Ademi** i drugi.

Edukativne aktivnosti

Narodni muzej Crne Gore je bio partner u projektu Čas istorije u prijestonici „**Cetinje jedna priča**“ koji se realizuje kroz saradnju sa Ministarstvom kulture i Zavodom za školstvo Crne Gore. Kroz navedeni program, **tokom septembra 2020. godine, oko 3.000 učenika sedmih razreda crnogorskih osnovnih škola posjetilo je Prijesticu.**

MARKETINŠKE AKTIVNOSTI, ODNOSI SA JAVNOŠĆU I IZDAVAČKA DJELATNOST

Narodni muzej je tokom 2020. godine, i pored otežanog funkcionisanja zbog zdravstvene situacije i restriktivnih mjera za fizičke posjete, sproveo značajne aktivnosti po pitanju promocije i unapređenja odnosa sa javnošću.

- U periodu **od 16. marta do 4. maja muzeji su bili zatvoreni za fizičke posjete**, ali je omogućena njihova virtuelna posjeta. Objavljeni su linkovi za virtuelne obilaske Muzeja kralja Nikole, Njegoševog muzeja Biljarda, Umjetničkog muzeja i Arheološke zbirke.

Linkovi:

Umjetnički muzej: <https://goo.gl/maps/KjYSU1vDBE1reb9S6>

Muzej kralja Nikole: <https://goo.gl/maps/myXfUmcB8whxNXen8>

Njegoševa Biljarda: <https://goo.gl/maps/bE1yRU3QBDFjwapc8>

Arheološka zbirka: <https://goo.gl/maps/AoAxf757AnUctokBA>

- Prilikom donošenja Privremenih mjera NKT-a, Narodni muzej je izdao saopštenje za javnost da je od 16.marta 2020.godine odložio realizaciju programskih aktivnosti koje uključuju javna okupljanja: izložbe, predavanja, stručna i tematska vođenja, radionice i sl, kao i da je u skladu sa preporukama zatvoren za grupne i individualne posjete do daljnjeg.
- Organizovano je i realizovano snimanje izložbi koje su bile aktuelne u trenutku zatvaranja muzeja za fizičke posjete: „**Plamene zore – 100 godina KPJ**“, „**Juta i zemlja crnih brda**“, „**I bi slovo**“, „**Pečati iz fondova Dvorskog arhiva**“, i predstavljene javnosti u virtuelnoj formi.

Linkovi:

"**Plamene zore - 100 godina KPJ**": <http://mne360.com/pano/tour.html?xml=kpj.xml>

"**Juta i zemlja crnih brda**": <http://mne360.com/pano/tour.html?xml=biljarda.xml>

"**I bi slovo**": <http://mne360.com/pano/tour.html?xml=slovo.xml>

"**Pečati iz fondova Dvorskog arhiva**": <http://mne360.com/pano/tour.html?xml=pecati.xml>

- U sopstvenoj produkciji je urađen i predstavljen petnaestominutni film o izložbi „**Plamene zore**“, koji je prikazan na **YouTube kanalima** Narodnog muzeja i Ministarstva kulture, društvenim mrežama NMCG i RTCG.
- Za **Međunarodni dan muzeja - 18. maja**, u sopstvenoj produkciji je urađen i predstavljen desetominutni film o najznačajnijim eksponatima koji se čuvaju u Narodnom muzeju, pod nazivom: „**Identitetski reperi crnogorske kulture**“. Film je prikazivan na YouTube kanalu i društvenom mrežama Narodnog muzeja.

- U saradnji sa baletskom školom "**Princeza Ksenija**" urađeni su desetominutni, **promotivni filmovi o Muzeju kralja Nikole, Njegoševom muzeju - Biljardi i Umjetničkom muzeju**, koji na inovativan način spajaju umjetnost i kulturnu baštinu Crne Gore. U ovom slučaju, balet je svojevrsni "vodič" kroz muzeje i vodi "virtuelnog" posjetioca kroz postavke i prikazuje mu najznačajnije sadržaje. Kroz muzeje „virtuelnog posjetioca“ vode poznati umjetnici - Elena Petričenko i Sergej Čumakov, koji su sticali slavu na svjetskim pozornicama od Vašingtona do Moskve. Korišćena je "**Muzika sa crnogorskog dvora**" u adaptaciji profesora Radovana Papovića, kao i segmenti poznatih svjetskih klasika. Filmovi su prikazivani na YouTube kanalu i društvenom mrežama Narodnog muzeja i televizijama sa nacionalnom pokrivenošću.
- Urađeni su jednodominutni promo filmovi u vidu čestitki za **Dan nezavisnosti i Dan državnosti** Crne Gore, koji su se prikazali na društvenim mrežama Narodnog muzeja.
- Virtuelni sadržaji koje je Narodni muzej predstavio tokom trajanja privremenih mjera (mart-maj) dobro su prihvaćeni kod publike, što se moglo vidjeti i po reakcijama na društvenim mrežama. Stalne postavke i privremene izložbe „virtuelno“ je obišlo preko 10.000 korisnika interneta, a film o izložbi „Plamene zore“ na Facebook stranici, YouTube kanalima NMCG i Ministarstva kulture pogledalo je preko 2.000 gledalaca.
- Urađena je **dvadesetominutna reportaža o muzejskim jedinicama NMCG** u saradnji sa **TV Budva**, koja se emitovala na pomenutoj televiziji.
- Narodni muzej Crne Gore je tokom novembra, **na društvenim mrežama, predstavio dio radova velikana crnogorske likovne umjetnosti Miodraga Dada Đurića**, koji se nalaze u fondu Umjetničkog muzeja NMCG, a povodom desetogodišnjice njegove smrti.
- Tokom perioda privremenih mjera u kontinuitetu su davane izjave Info birou koju su prenosili svi elektronski i štampani mediji, kao i portali. Realizovana su gostovanja na TVCG, TV, TV7, TV Vijesti i Prva TV, kao i izjave za Pobjedu, Radio Crne Gore, Radio Cetinje i Cetinjski list.
- Tokom godine realizovano je **17 gostovanja na televizijama, više desetina izjava za štampane medije i portale**, kao i učešće u radio emisiji RTCG koja je direktno prenošena iz Muzeja kralja Nikole povodom 110 godina od obnove Kraljevine Crne Gore.
- Urađen je **novi internet sajt Narodnog muzeja**, na adresi **www.narodnimuzej.me**, na kojem su predstavljene sve relevantne informacije o ustanovi. Na centralnom mjestu

predstavljene su sve muzejske jedinice, aktuelne izložbe i posljednje vijesti. **Specifičnost novog sajta je mogućnost virtuelnih obilazaka stalnih postavki, povremenih izložbi, kao i blog sa edukativnim sadržajima.** Sajt su radili zaposleni u NMCG bez angažovanja eksternih informatičara.

- **Urađena su i postavljena dva banera na dolaznim terminalima na aerodromima u Podgorici i Tivtu koji sadrže QR kod preko kojeg je moguće, on line, pristupiti vodičima Narodnog muzeja na 9 svjetskih jezika.**
- Učešće u uređivanju i pisanju **tekstova za časopis Komuna.**
- Realizovano je on line otvaranje izložbe "**70 godina Umjetničkog muzeja**" koje se moglo uživo pratiti preko **YouTube kanala Narodnog muzeja.**
- Narodni muzej Crne Gore učestvovao je kao izlagač na **Internacionalnom sajmu knjiga u Podgorici (29.septembar - 3.oktobar – Bemax arena).**
- Raznolike aktivnosti Narodnog muzeja predstavljene su javnosti kroz PR aktivnosti. Tokom godine, ukupno je u medijima objavljeno **398 informacija** koje su plasirane od strane PR službe:
 - 73 objave u štampanim medijima (Pobjeda, DAN, Dnevne novine, Vijesti, časopisi),
 - 61 TV objava (RTCG, Vijesti, Prva TV, TV Cetinje, TV 777, TV Budva),
 - 31 objava na radio stanicama (Radio Cetinje, Radio Crne Gore)
 - 233 objave na portalima (RTCG, Portal Analitika, CDM, Vijesti, Cetinjski list, Antena M, Fos media, Montenegrina).
- **Broj plasiranih objava iz Narodnog muzeja prema medijima je 39.**
- Na Facebook stranici Narodnog muzeja, tokom 2020. godine, bilo je ukuno **82 objave** (video zapisi sa Youtube i sopstveni snimci, predstavljanje muzejskih predmeta i umjetničkih djela, najave, izvještaji, Story objave...)
- Facebook stranica dana 31.12.2020. godine je imala **5.067 pratilaca**, što je za oko 10% povećanje u odnosu na početak godine.
- Na Instagram stranici Narodnog muzeja, tokom 2020. godine, bilo je ukupno **64 objave.** Instagram stranica dana 31.12.2020. godine imala je **2.196 posjetilaca**, što je za oko 20%

povećanje u odnosu na početak godine.

Izdavačka djelatnost

Tokom 2019. godine izdate su sledeće publikacije:

- ***Glasnik Narodnog muzeja, broj XV,***
- ***Glasnik Narodnog muzeja, broj XVI,***

Rađeno je na dizajnu suvenira i **pripremi za štampu publikacija:**

- **Monografija Nikola Marković,**
- Knjiga **Crnogorski slikari i vajari,** Anton Zadrima,
- **Monografija Etnografskog muzeja,**
- **Katalog stalne postavke Etnografskog muzeja,**
- Novi suveniri za 2020. godinu (magneti, šolje, marame, plakati, razglednice...),
- **Dnevnici Princeze Ksenije,**
- **Glasnik XV** Narodnog muzeja Crne Gore – štampa, broj strana 416 strana.
- **Glasnik XVI** Narodnog muzeja Crne Gore – štampa, broj strana 452 strana.
- **Glasnik XVII** Narodnog muzeja Crne Gore – štampa, broj strana 816 strana.
- **Rokovnik 80 godina antifašizma,**
- Kesa 80 godina antifašizma,
- Novogodišnja čestitka.

MUZEJSKI INFORMACIONI CENTAR

Muzejski informacioni centar je tokom 2020. godine koordinirao rad na uspostavljanju **muzejskog Informacionog sistema** i njegovih servisa, planirao nabavku, instalirao i održavao računarsku i komunikacionu opremu i bavio se drugim poslovima koji su mu dati aktom o sistematizaciji i organizaciji NMCG.

U sklopu **projekta „Nacionalne kulturne kartice“** aktivnosti su preduzete na testiranju i implementaciji sistema. Ovo je podrazumijevalo svakodnevnu komunikaciju mailovima, skype sa partnerima PENTA POS (Hrvatska), Ministarstvom kulture i unutar muzeja. Dio sistema koji se odnosi na prodaju karata je spreman za upotrebu, ali je zbog administrativnih aktivnosti (prenošenje vlasništva sa Vlade na Muzej, relokacija servera, zaduženje muzeja sa opremom) njegova implementacija odložena. Prema posljednjim informacijama Ministarstvo nije uradilo

svoj dio koji se ticao sjednice Vlade, odluka i sl. Implementacija sistema sa karticama je takođe odložena do daljnjeg.

Web site na adresi: <https://narodnimuzej.me/> je u završnoj fazi adaptacije. Isti je adaptiran za potebe svih muzejskih jedinica sa osnovnim i izvedenim informacijama o svakoj jedinici ponaosob. Sajt je dizajniran u open CMS-u Wordpress-a sa premium alatima. Na sajtu je importovana baza objava sa ranije Internet prezentacije i dnevno se održava i dopunjava. Takođe je odrađena napredna SEO optimizacija za isti.

Kako bi poboljšali funkcionalnosti web stranice i obezbijedili adekvatan virtuelni prostor za izradu nove baze podataka za unutrašnju mrežu zatvorenog tipa (Intranet) rađeno je na konfiguraciji servera te je isti adaptiran za potrebe informacionog sistema.

U cilju implementacije umreženog sistema između i unutar muzejskih jedinica, odrađeno je tehničko rješenje kako fizički spojiti objekte unutar jednog informacionog sistema. Tehničko rješenje predviđa tehnike i metodologije umrežavanja putem čvrstog medija Internet mreže, u ovom slučaju **optičkog vlakna**. Sledeći korak je realizacija umrežavanja koja je predviđena za prvi kvartal 2021. godine.

U poslednjem kvartalu 2020. godine odrađena je projekcija imlementacije računarske mreže koja bi trebala biti implementirana u drugom kvartalu 2021. godine ukoliko finansijska sredstva projektovana Budžetom za tekuću godinu dozvole. Projekcijom je predviđeno spajanje na centralizovani server cjelokupne mrežne infrastrukture svih muzejskih jedinica, radi korespodencije i međusobne – bazne komunikacije.

Centar je izradio projekciju mreže centralizovanog upravljanja IT sistemom u svim organizacionim jedinicama, koji obuhvata analizu postojećeg i izradu novog IT, optimalan izbor hardvera, mrežu, sve atribute i njihove sintakse pod aktivnim direktorijumima, kojim se hijerarhijski može upravljati.

Preduzimate su i aktivnosti iz seta redovnih radnih obaveza (mail komunikacija, i sl), asistencija kolegama pri izradi izvještaja (revizorskih i u dijelu redovnih radnih aktivnosti), kao i učešće u komisijama za zaduženje zbirki (formiranje tabela podataka sa slikama, obrada fotografija i sl). Takođe, u sklopu redovnih aktivnosti nastavljena je pomoć zaposlenim po potrebi u izvršavanju redovnih aktivnosti a u vezi sa računarskom opremom.

U sklopu redovnih (dnevni) aktivnosti vršen je nadzor i održavanje informaciono - komunikacione opreme koju koriste zaposleni, softverska rješenja, ugrađene infrastrukture, administriranje sistema i svakodnevni monitoring opreme u serverskoj sistem sobi.

UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE

Donošenjem novog **Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Narodnog muzeja Crne Gore**, regulisan je formalno pravni status **Unutrašnje službe zaštite**. Od momenta dobijanja rukovodioca službe zaštite 01.10.2020 godine, najvećim dijelom aktivnosti službe su bile su usmjerena na usklađivanje organizacije službe sa Zakona o zaštiti lica i imovine. U tom cilju preduzete su aktivnosti na prikupljanju i sređivanju dokumentacije, kako bi se ispunili uslovi za dobijanje rješenja za organizovanje **Unutrašnje službe zaštite**. Nakon obrade dokumentacije i obilaska prostorija koje koristi služba zaštite od strane službenika Ministarstva unutrašnjih poslova, dana 28.12.2020. godine Uprava policije je donijela rješenje broj: 02/4-219/20-UPI-1094/2 kojim se odobrava organizovanje **Unutrašnje službe zaštite Narodnom muzeju Crne Gore**.

U toku 2020.godine nastavljena je saradnja između Ministarstva kulture Crne Gore i JU Narodnog muzeja Crne Gore, prethodno definisanim projektom za nabavku i instaliranje opreme u cilju realizacije **Planova zaštite obavezno šticećenih objekata** u sastavu JU Narodni muzej Crne Gore. Shodno navedenom projektu a u cilju ispunjenja zakonske obaveze, u skladu sa članom 13. Zakona o zaštiti lica i imovine (Sl.list Crne Gore 43/2018) propisana je obavezna zaštita objekata i prostora u kojima se vrši javna djelatnost. Takođe, u članu 13. stav 3 Zakona o zaštiti lica i imovine, predviđeno je da su **obavezno šticećeni objekti i objekti u kojima se nalaze stvari od izuzetnog značaja za nauku, kulturu i umjetnost**. Realizovanjem projekta, stvoreni su uslovi za tehničku zaštitu objekata, integrisan je centralizovani dežurni operativni centar za sve sisteme tehničke zaštite, koji je namijenjen za praćenje svih dešavanja unutar i oko objekata muzeja i galerija u sastavu JU Narodni muzej Crne Gore, što je u okviru nadležnosti unutrašnje službe zaštite.

Rukovoditeljka Službe je izvršila reorganizaciju postojeće stražarske službe, nakon čega je u radni odnos primljen potreban odgovarajući kadar - 5 izvršilaca.

SLUŽBA OPŠTIH POSLOVA

Rad zaposlenih u Opštoj službi u toku 2020. godine odvijao se u otežanim uslovima usljed pandemije izazvane korona virusom. U okviru svojih djelatnosti **Kancelarija za finansije i računovodstvo, Kancelarija za opšte poslove i ljudske resurse i Tehnička služba** uredno su izvršavale svoje radne obaveze. Zbog karakteristike posla **zaposleni u ovim službama tokom pandemije nijesu mogli obavljati poslove od kuće, shodno preporukama NKT-a, već su redovno dolazili na posao, a povremeno u rotirajućim dežurstvima** kada su postojale mogućnosti za to.

KANCELARIJA ZA FINASIJE I RAČUNOVODSTVO:

NMCG je shodno Zakonu o budžetu za 2020. godinu dobio sredstva u iznosu od **2.439.238,85 €**, (2.126.238,85 € budžetskih i 313.000,00 € planiranih sopstvenih). JU NMCG je **rebalansom** u toku godine **umanjen budžet za 184.433,34 €** (124,433,34 € i 60.000,00 € sopstvenih sredstava), tako da je **budžet za 2020. godinu** nakon rebalansa iznosio **2.254.805,51 €** (2.001.805,51 € budžetskih i 253.000,00 € sopstvenih). Od budžetskih sredstava realizovano je 1.816.307,65 €, a u periodu 01.01.2020 - 31.12.2020.godine **JU Narodni muzej CG je ostvario sopstvenih prihoda u iznosu od 80.245,05 €.**

Po ugovorima sa Ministarstvom kulture o finansiranju projekata u toku 2020 godine uplaćeno je 106.400,00 €, a njihova realizacija je sledeća:

1. „**Sistematska arheološka istraživanja praistorijskog lokaliteta Crvena stijena**“ u potpunosti realizovana uplaćeno je 13.000,00 € i sve namjenski utrošeno za ovaj ugovor je odradjen i Anex ugovora jer je prvobitno bio potpisan na iznos od **26.000,00 €** ali su svi ugovori koji su relizovani uz anex umanjani.
2. Po Ugovoru o finansiranju projekta obilježavanja manifestacije **Dani evropske baštine 2020** . godine uplaćeno je 1.400,00 € i sve namjenski utrošeno,
3. Po ugovoru o sufinansiranju projekta **“Nova stalna postava Istorijskog muzeja II”** uplaćeno je **40.000,00 €**, a namjenski je utrošeno **20.000,00 €** i nastavak realizacije se očekuje u prvoj polovini 2021 godine. I po ovom ugovoru je sklopljen **Anex** jer su prvobitna opredijeljena sredstva bila u iznosu od **50.000,00 €**.
4. Po ugovoru **“Nabavka neophodne opreme za reinventarizaciju i dalje funkcionisanje Odjeljenja za dokumentaciju Narodnog muzeja nakon sprovedenog postupka revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije”** uplaćeno je **5.000,00 €** i sve je namjenski utrošeno.
5. Po ugovoru **“O obezbjedjivanju dijela sredstava za obogacivanje i popunu muzejskih fondova”** uplaceno je **10.000,00 €** i sve je namjenski utrošeno.

6. Po ugovoru **“Priprema i organizacija izložbe posvećene obilježavanju jubileja 70 godina od osnivanja Umjetničkog muzeja Crne Gore”** namjenski je Ministarstvo kulture uplatilo **5.000,00 €** i namjenski je utrošeno.
7. Po ugovoru **“Fizička zaštita i očuvanje tehničko-tehnološke opreme Centralnog depoa JU Narodni Muzej Crne Gore”** za 2020.godinu Ministarstvo kulture je uplatilo namjenska sredstva **12.000,00 €** koje je Narodni muzej namjenski utrošio za plaćanje adekvatnog prostora za skladištenje predmetne opreme, a shodno prethodno poptisanom ugovoru sa firmom **„Sab Secutiy Montenegro d.o.o.“** kod koje će se uskladištiti oprema do osposobljavanja Centralnog depoa.
8. Po ugovoru **“Izrada konzervatorskog projekta i spovodjenje konzervatorskih mjera na reljefnoj karti Crne Gore, Prijestonica Cetinje”** uplaćeno je **8.000,00 €** koje je namjenski utrošeno s obzirom da je projekat uradjen.
9. Po Sporazumu o realizaciji programa obilježavanja **jubileja 110.godina od obnove kraljevine Crne Gore** uplaćeno je **10.000,00 €** koje su namjenski utrošene.
10. Po ugovoru o finansiranju projekata **“Kreiranje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi COBISS Narodnog muzeja Crne Gore”** uplaćeno je od strane nadležnog Ministarstva **2.000,00 €** sredinom decembra, tako da će isto biti realizovano u prvoj polovini 2021.godine.

Tokom **2020 god.** su realizovani i završeni neki od projekata iz ranijih godina i to:

1. Realizovan je do kraja Ugovor **“Izrada replika karakterističnih narodnih nošnji sa teritorije Crne”**,
2. Po ugovoru **“Restauracija zbirke muzičkih instrumenata Etnografskog muzeja”**, za koju je ostalo da se krajem januara, **početkom februara 2021 godine zavrsetak ovog projekta/ugovora obiljezi izložbom.**

Napominjemo da su na našem žiro računu sredstva po nerealizovanim projektima ranijih godina

1. Po ugovoru **„Moving museum-izgradnja kapaciteta za interekciju sa mladom publikom na Zapadnom Balkanu“**/u decmbru 2020 godine je i **odradjen anex ugovora** koji će se realizovati tokom 2021.
2. Po Ugovoru o finansiranju projekta **„Nabavka materijala, uređjaja i oprema za rukovanje, pakovanje i trajno pohranivanje fonda Narodnog muzeja Crne Gore – centralni i pomoćni depo, Prijestonica Cetinje“**, u toku je ponovljeni tender za nabavku potrebnog materijala,

jer u prvom nije bilo ispravnih ponuda. Do finalizacije teksta ovog Izvještaja, finalizovan je i ponovljeni tender, takođe, neuspješno.

3. Po Ugovoru o sufinansiranju projekta „**Sistematska arheološka istraživanja ostanka trikonhalne crkve u Lastvi Grbaljskoj, Opština Budva**“ /u decembru 2020 godine je odradjen **annex ugovora** koji ce se realizovati 2021 godine

SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE je tokom 2020 godine sprovela postupke:

-za štampu, koji je poništen po nalogu Ministarstva kulture zbog prestanka potrebe za istom usljed zdravstveno-pandemiološke situacije i zamrzavanja aktivnosti;

-za izradu Glavnog projekta za sanaciju Centralnog depoa;

-za izradu konzervatorskog projekta sanacije Centralnog depoa;

-za izvođenje radova na strukturalnoj fasadi /zamjenu stakala/ na Crnogorskoj galeriji umjetnosti “Miodrag Dado Đurić”;

- za usluge medijske promocije, marketing aktivnosti i štampe za izložbe;

- dva puta je raspisivan tender za nabavku materijala za pakovanje i skladištenje predmeta prilikom preseljenja iz Centralnog depoa.

KANCELARIJA ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE:

Saradnja:

Tokom 2020. godine Narodni muzej je, uprkos pandemiji korona virusa, nastavio dobru saradnju sa ustanovama kulture, lokalnim i državnim organima.

Praksa poklanjanja i promocije izdanja NMCG je vršena i tako je značajan broj ustanova kulture dobio na poklon naše publikacije za svoje biblioteke kao npr: **JU Muzeji i galerije Podgorice, Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore, Centar za kulturu Mojkovac, Muzej Bijelo Polje, Centar za kulturu Žabljak, Muzej u Pljevljima, Kulturni centar Bar, Kulturni centar „Nikola Đurković“ Kotor, Gradska bibliotek Rožaje, Biblioteka bošnjačkog Savjeta Rožaje, Centar za kulturu Kolašin, Polimski muzej i drugi.**

Sa časopisom **Komuna** ostvorena je saradnja i izdat je **tematski broj časopisa koji je posvećen Narodnom muzeju.**

Kadrovi:

U toku 2020. godine zaposleno je **17 lica** čime su popunjena nedostajuća radna mjesta za koje je NMCG dobio saglasnost NADLEŽNIH MINISTARSTAVA (Kulture i Finansija) , odnosno, Vlade CG i to: **menažder za programske politike i planiranje, rukovodilac Unutrašnje službe zaštite, rukovodilac Kancelarije za opšte poslove i ljudske resurse, vođač-kurir, savjetnik za agencijske poslove, fotograf, slikar, dokumentarista, pravni savjetnik, dokumentarista za kretanje muzejskog materijala kao i 5 zaštitara lica i imovine.** Sva navedena radna mjesta bilo je neophodno popuniti kako bi se zadovoljile potrebe funkcionisanja ustanove, a nakon usvajanja/ donošenja novog **Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta NMCG.**

Ostale su nerealizovane saglasnosti za 4 radna mjesta kada se steknu uslovi za njihovo popunjavanje, imajući u vidu otežanu finansijsku situaciju.

Redovne aktivnosti:

Ova Kancelarija je redovno izvršavala sve pristigle obaveze. **Donijet je set internih pravilnika:**

-Pravilnik o pristupu depoima JU Narodni muzej Crne Gore;

-Pravila pristupa i evidentiranja kretanja muzejskog materijala;

-Pravilnik o korišćenju arhivske i bibliotečke građe i uslugama korisnicima BAO JU NMCG;

-Uputstvo za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije;

-Pravilnik o uslovima i načinu ostvarenja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju.

Započeta je izrada novih pravilnika po nalogu revizorke finansijskog poslovanja koja je dala određene preporuke za pravilan i optimalan rad Muzeja.

Nakon usvajanja novog **Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa svim zaposlenim radnicima zaključeni su aneksi ugovora o radu,** zatim **donijet je značajan broj rješenja i odluka iz oblasti radnih odnosa.**

Nakon okončanja vanrednog postupka revizije u svim muzejskim jedinicama i donošenja **Zaključaka Vlade Crne Gore pristupilo se ispunjavanju naloženih mjera. Muzejski predmeti u svim muzejskim jedinicama podijeljeni su u zbirke i donijeta su rješenja o zaduženju kustosa odgovarajućim zbirkama,** zatim su **formirane komisije** koje će da izvrše njihovo zaduživanje; **Savjet NMCG je donio odluku o mjerama zaštite u okviru svojih nadležnosti; nadležnim organima su dostavljeni izvještaji u kojima se navode nedostajući predmeti** kako bi preduzeli mjere iz svoje nadležnosti; **započet je postupak zaključenja stare i uspostavljanja nove muzejske**

dokumentacije; donijeta su rješenja o zaduživanju dokumentarista sa odgovarajućim knjigama inventara i dokumentacije; Upravi za zaštitu kulturnih dobara dostavljeni su prijedlozi za dopunu elaborata o revalorizaciji na osnovu uočenih promjena na predmetima sa statusom kulturno dobro.

Tokom 2020. godine NMCG je otkupio sledeća djela: od Slobodana Raičevića djelo „Guslar“ autora Petra Lubarde (20.000,00€); od autora Srđana Vukčevića diptih iz ciklusa „Feliks Jusupov“ (10.000,00€); od autora Rajka Todorovića Todora djelo „Vučji do“ (10.000,00€); od Ljubomira Vukmirovića otkupljena je kompletna crnogorska svečana muška nošnja (2.200,00€); putem javnog poziva koji je objavljen 31.01.2020. godine otkupljeno je četiri predmeta i to: Groš Balše III Balšića iz 1402.-1421. godine, Druga vrsta, Ag. 1,05 gr za Istorijski muzej (ponuda Pavla Novakovića, cijena: 3.500,00e), pismo knjaza Nikole I, koje je 1876. godine, poslije bitke na Vučjem dolu, upućeno gospodinu Božu Petroviću i vojvodi Iliji Plamencu u Rogamima (komandantima istočnog fronta) za Bibliotečko-arhivsko odjeljenje (ponuda Pavla Novakovića, cijena: 4.000,00e), stare gusle iz 1924. godine, koje su izrađene u Crnoj Gori, materijal: javorovo drvo, nepoznatog autora za Etnografski muzej (ponuda Dragoljuba Dabanovića, cijena: 1.000,00e) i umjetničko djelo "Triptih" iz serije "Plutovanja", autorke Tijane Dujović Liščević iz 2015. godine za Umjetnički muzej (ponuda Jovane Liščević, cijena: 2.100,00e).

Špiro Radunović je poklonio drvenu komodo porijeklom iz Afrike; porodica pok. Mladena Lompára poklonila je NMCG legat od ukupno 3626 predmeta; članica Savjeta Slobodanka Koprivica poklonila je žensku svečanu crnogorsku košulju za Etnografski muzej; Luljeta Avdiu-Cura za Etnografski muzej je poklonila žensku anamalsku nošnju; Ministarstvo unutrašnjih poslova poklonilo je NMCG dva pištolja koja će biti dio fonda Muzeja policije po njegovom osnivanju.

Po Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu NMCG je dobio 10 projekata koji su realizovani tokom 2020. godine. Takođe, sa Ministarstvom kulture odrađeni su Aneksi nerealizovanih ugovora za projekat "Sistematska arheološka i konzervatorska istraživanja ostataka trikonhalne crkve u Lastvi Grbaljskoj, Opština Budva" koji je zaključen 2018. godine i za projekat "Moving museums – Izgradanja kapaciteta za interakciju sa mladom publikom na Zapadnom Balkanu" zaključenog 2015. godine i za oba projekta rok za realizaciju je produžen do kraja 2021. godine.

Imajući u vudu da je **Ministarstvo kulture preko Uprave javnih radova raspisalo tender za nabavku opreme za opremanje Centralnog depoa** zakupljen je prostor za skladištenje iste do njene konačne ugradnje u ovaj depo. Naime, ovaj postupak je sproveden prije izvođenja neophodnih radova u Centralnom depou koji u trenutnom stanju nije spreman za ugradnju opreme, zbog čega smo bili primorani da tražimo rješenje za privremeni smještaj opreme koja je nabavljena bez prethodne konsultacije sa Narodnim muzejom.

TEHNIČKA SLUŽBA:

Izvršena je **zamjena oštećenih stakala na objektu Crnogorska galerija umjetnosti "Miodrag Dado Đurić"** (firma Metron iz Podogrice).

Završeni su radovi na demontaži rasvjete i montaži novih rasvjetnih tijela u Vladinom domu.

Odrađeni su Glavni i Konzervatorski projekat sanacije, adaptacije i uređenja Centralnog depoa u Vladinom domu, Konzervatorski projekat sanacije krova na Muzeju kralja Nikole i Konzervatorski projekat sanacije krova na Ateljeu Dado, na koje je Uprava za zaštitu kulturnih dobara dala saglasnost.

Odrađen je **Konzervatorski projekat sanacije Reljefne karte Crne Gore** koji je trenutno kod Uprave za zaštitu kulturnih dobara na analizi i postupku pribavljanja potrebne saglasnosti.

Započeti su radovi na sanaciji krova na Ateljeu Dado, ali su zbog objektivnih okolnosti morali da budu odloženi i biće završeni do kraja maja 2021. godine.

Tehnička služba je u toku 2020. godine obavljala redovno aktivnosti u okviru tekućeg održavanja (krečenje, opravke, sitni radovi i dr.), vršila postavljanje izložbi koje su elektronski prezentovane u doba pandemije korona virusa. Započeta je rekonstrukcija kancelarij/depoa Odjeljenja za dokumentaciju kako bi se ista prilagodila potrebama rada ove službe i obezbijedila neophodna zaštita dokumentacije.

Osim navedenog Opšta služba je izvršavala i druge radnje neophodne za normalno odvijanje procesa rada.

Direktorica,
dr Anastazija Miranović